

M M G A R O N

YILDIZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ MİMARLIK FAKÜLTESİ E-DERGİSİ
YILDIZ TECHNICAL UNIVERSITY FACULTY OF ARCHITECTURE E-JOURNAL

PLANLAMA, MİMARLIK, TASARIM VE YAPIM
PLANNING, ARCHITECTURE, DESIGN AND CONSTRUCTION

CİLT (VOLUME) 13 - SAYI (NUMBER) 3 - YIL (YEAR) 2018

INDEXED IN
Web of Science
EMERGING SOURCES
CITATION INDEX
Clarivate Analytics

★ ★ ★

Web of Science, Emerging Sources Citation Index, Avery Index (AIAP), TÜBİTAK ULAKBİM, EBSCO Host Art & Architecture Complete, DOAJ, Gale/Cengage Learning, Akademia Sosyal Bilimler İndeksi (ASOS indeks), DRJI ve Ulrichs dizinlerinde yer almaktadır.

Indexed in Web of Science, Emerging Sources Citation Index, Avery Index to Architectural Periodicals (AIAP), TUBITAK ULAKBİM, EBSCO Host Art & Architecture Complete, DOAJ, Gale/Cengage Learning, ASOS Index, DRJI, and Ulrichs.

MIMGARON

PLANLAMA, MİMARLIK, TASARIM VE YAPIM
YILDIZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ MİMARLIK FAKÜLTESİ E-DERGİSİ

PLANNING, ARCHITECTURE, DESIGN AND CONSTRUCTION
THE E-JOURNAL OF YTU FACULTY OF ARCHITECTURE

GENEL YAYIN YÖNETMENİ (MANAGING DIRECTOR)

Gülay Zorer Gedik

Yıldız Teknik Üniversitesi, Mimarlık Fakültesi

EDİTÖR (EDITOR)

Asuman Türkün

Yıldız Teknik Üniversitesi, Mimarlık Fakültesi

YARDIMCI EDİTÖRLER (CO-EDITORS)

Nilgün Çolpan Erkan (*Yıldız Teknik Üniversitesi Mimarlık Fakültesi*) • **Çiğdem Canbay Türkyılmaz** (*Yıldız Teknik Üniversitesi Mimarlık Fakültesi*)

YAYIN KURULU (ASSOCIATE EDITORS)

Füsün Çizmeci (*Yıldız Technical University, İstanbul, Turkey*) • **Ömür Barkul** (*Yıldız Technical University, Turkey*)
Nuri İlgürel (*Yıldız Technical University, Turkey*) • **Funda Kerestecioglu** (*Yıldız Technical University, Turkey*)
Sırma Turgut (*Yıldız Technical University, Turkey*) • **Senay Oğuztimur** (*Yıldız Technical University, Turkey*)
Gökçe Tuna Taygun (*Yıldız Technical University, Turkey*) • **Banu Çelebioğlu** (*Yıldız Technical University, Turkey*)
Esin Özlem Aktuğlu Aktan (*Yıldız Technical University, Turkey*) • **Senem Kaymaz Koca** (*Yıldız Technical University, Turkey*)

BİLİMSEL DANIŞMA KURULU (EDITORIAL BOARD)

Ali Madanipour (*Newcastle University, UK*) • **İclal Dinçer** (*Yıldız Technical University, İstanbul, Turkey*)
Ana Rita Pereira Roders (*Eindhoven University of Technology, Holland*) • **İlhan Tekeli** (*Middle East Technical University, Ankara, Turkey*)
Anna Geppert (*Paris University, Sorbonne, France*) • **John Lovering** (*Cardiff University, UK*)
Ashraf Salama (*Katar University, Qatar*) • **Jorge M. Gonçaves** (*Tecnico Lisboa, Spain*)
Asuman Türkün (*Yıldız Technical University, İstanbul, Turkey*) • **Müjgan Şerefhanoglu Sözen** (*Yıldız Technical University, İstanbul, Turkey*)
Ayda Eraydın (*Middle East Technical University, Ankara, Turkey*) • **Neslihan Dostoğlu** (*Culture University, İstanbul, Turkey*)
Ayfer Aytuğ (*Yıldız Technical University, İstanbul, Turkey*) • **Nur Urfalıoğlu** (*Yıldız Technical University, İstanbul, Turkey*)
Ayşe Nur Ökten (*Yıldız Technical University, İstanbul, Turkey*) • **Nuran Kara Pilehvarian** (*Yıldız Technical University, İstanbul, Turkey*)
Birgül Çolakoglu (*İstanbul Technical University, İstanbul, Turkey*) • **Simin Davoudi** (*Newcastle University, UK*)
Can Binan (*Yıldız Technical University, İstanbul, Turkey*) • **Tülin Görgülü** (*Yıldız Technical University, İstanbul, Turkey*)
Cengiz Can (*Yıldız Technical University, İstanbul, Turkey*) • **Tuna Taşan Kok** (*University of Amsterdam, Holland*)
Fatma Ünsal (*Mimar Sinan Fine Arts University, İstanbul, Turkey*) • **Willem Salet** (*Amsterdam University, Amsterdam, Holland*)
Görün Arun (*Yıldız Technical University, İstanbul, Turkey*) • **Zekiye Yenen** (*Yıldız Technical University, İstanbul, Turkey*)
Gül Koçlar Oral (*İstanbul Technical University, İstanbul, Turkey*) • **Zeynep Ahunbay** (*İstanbul Technical University, İstanbul, Turkey*)
Gülay Zorer Gedik (*Yıldız Technical University, İstanbul, Turkey*) • **Zeynep Enlil** (*Yıldız Technical University, İstanbul, Turkey*)
Henri Achten (*Czech Technical University, Czech Republic*)

MEGARON

PLANLAMA, MİMARLIK, TASARIM VE YAPIM
YILDIZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ MİMARLIK FAKÜLTESİ E-DERGİSİ
PLANNING, ARCHITECTURE, DESIGN AND CONSTRUCTION
THE E-JOURNAL OF YTU FACULTY OF ARCHITECTURE

E-ISSN 1309 - 6915

CİLT (VOLUME) 13 - SAYI (NUMBER) 3 - YIL (YEAR) 2018

Yıldız Teknik Üniversitesi Mimarlık Fakültesi adına

Sahibi (Owner) Gülay Zorer Gedik
Genel Yayın Yönetmeni (Managing Director) Gülay Zorer Gedik
Editör (Editor) Asuman Türkün
Editör yardımcıları (Co-Editors) Nilgün Çolpan Erkan
Çiğdem Canbay Türkyılmaz
Yazışma adresi (Correspondence address) Yıldız Teknik Üniversitesi, Mimarlık Fakültesi,
Merkez Yerleşim, Beşiktaş, 34349 İstanbul, Turkey
Tel +90 (0)212 383 25 85
Faks (Fax) +90 (0)212 383 26 50
e-posta (e-mail) megaron@yildiz.edu.tr
Web www.megaronjournal.com

Yayına hazırlama (Publisher): KARE Yayıncılık | karepublishing
Tel: +90 (0)216 550 6 111 - Faks (Fax): +90 (0)216 550 6 112 - e-posta (e-mail):
kareyayincilik@gmail.com

Yayınlanma tarihi (Publication date): Ağustos (August) 2018

Yayın türü (Type of publication): Süreli yayın (Periodical)

Sayfa tasarımı (Design): Ali Cangül

İngilizce editörü (Linguistic editor): Susan Atwood

Megaron amblem tasarımı (Emblem): M. Tolga Akbulut

Yılda dört sayı yayımlanır. (Published four times a year).

Web of Science, Emerging Sources Citation Index (ESCI), Avery Index (AIAP), TÜBİTAK ULAKBİM, EBSCO Host Art & Architecture Complete, DOAJ, Gale/Cengage Learning, Akademia Sosyal Bilimler İndeksi (ASOS indeks), DRJI ve Ulrichs dizinlerinde yer almaktadır. Indexed in Web of Science, Emerging Sources Citation Index (ESCI), Avery Index to Architectural Periodicals (AIAP), TUBITAK ULAKBİM, EBSCO Host Art & Architecture Complete, DOAJ, Gale/Cengage Learning, ASOS Index, DRJI, and Ulrich's.

© 2018 Yıldız Teknik Üniversitesi Mimarlık Fakültesi - © 2018 Yıldız Technical University, Faculty of Architecture

Türkçe ve İngilizce tam metinlere İnternet ulaşımı ücretsizdir. (www.megaronjournal.com)
Free full-text articles in Turkish and English are available at www.megaronjournal.com.

MEGARON

İçindekiler / Contents

Megaron 2018;13(3)

MAKALELER (ARTICLES)

MİMARLIK (ARCHITECTURE)

- Katılımcı Mimari Tasarımda Yanıltıcı Simge Değer Olgusu ve Bir Sözde Katılımcılık Örneği Olarak Sulukule Kentsel Dönüşümü**
Token Phenomenon in Participatory Architectural Design and Sulukule Urban Transformation as a Tokenism Example
 Fareghi Babilolayei B, Ökem S 347
- Türkiye’de Erken Cumhuriyet Dönemi Yabancı Mimarların İzleri, Franz Hillinger Örneği**
Tracks of Foreign Architects of the Early Republic Period in Turkey, Franz Hillinger Sample
 Durukan Kopuz A 363

PLANLAMA (PLANNING)

- Social Networks and Innovation in Industrial Clusters: A Study in case of Turkish Industrial Clusters**
Sanayi Kümelerinde Sosyal Ağlar ve Yenilikçilik: Türk Sanayi Kümeleri Örneğinde Bir Çalışma
 Karakayacı Ö, Dinçer İ 374
- İzmir’de Yenilikçi Firma Yer Seçimlerinin Farklılaşması Üzerinden Bir Değerlendirme**
An Evaluation Through the Location Differentiation of Innovative Firms in İzmir
 Özelci Eceral T, Çifçi EB 395
- İstanbul Metropolitan Alan Planlamasında Uygulama Güçlükleri: Kartal Dönüşüm Projesi Deneşimi**
Implementation Difficulties in the Planning of Istanbul Metropolitan Area: Experience of Kartal Transformation Project
 Sönmez Ö 407
- İstanbul Kıyı Alanlarında İkinci Konutun Değişim ve Gelişimi**
Change and Development of the Second House in Istanbul Coastal Areas
 Yazgan A 422
- Çanakkale’de Kentsel Mekânın Metalaştırılması Karşısında Direnen Kentsel Muhalefet**
Resistant Urban Opposition Against the Commodification of Urban Space in Çanakkale
 Sakarya İ 431
- İstanbul Kıyılarında Farklı Toplumsal Yapılar ve Kıyı İlişkileri**
Diffrent Social Structures in İstanbul Coasts and Relations with the Coasts
 Dikçinar Sel B 442

TASARIM (DESIGN)

- Relationship of Montessori Approach with Interior Spaces in Preschools and Physical Set-up**
Montessori Yaklaşımının Anaokulu İç Mekanları ve Fiziksel Oluşumu ile İlişkisi
 Yalçın M 451
- Designing Playgrounds for All**
Herkes İçin Çocuk Parkları Tasarlamak
 Sungur A, Czaplinska P 459

PEYZAJ (LANDSCAPE)

- Bitkilendirme Tasarımı Öğeleri, İlkeleri ve Yaklaşımlarının Peyzaj Tasarımı Uygulamalarında Tercih Edilirliği Üzerine Bir Araştırma**
A Research on Preferences of Planting Design Elements, Principles and Approaches in Landscape Design Applications
 Sarı D, Karashaş B 470
- Kent Merkezinde Caddelerin Yayalaştırılması: Trabzon Kahramanmaraş Caddesi Örneği**
Pedestrianization of Streets in Urban Center: The Trabzon Kahramanmaraş Street Case
 Tarakçı Eren E, Düzenli T, Akyol D 480

DİĞER (OTHER)

- Sosyal Etkileşim ve İletişim Teknolojilerinin Konut İç Mekânı ve Mobilya Seçimine Etkileri: Türkiye-Trabzon Örneği**
The Effects of Social Interaction and Communication Technologies on House Interior Spaces and Furniture Choice: Turkey-Trabzon Sample
 Aras A, Özdemir İ 492

Katılımcı Mimari Tasarımda Yanıltıcı Simge Değer Olgusu ve Bir Sözde Katılımcılık Örneği Olarak Sulukule Kentsel Dönüşümü

Token Phenomenon in Participatory Architectural Design and Sulukule Urban Transformation as a Tokenism Example

Baharak FAREGHI BAVILOLYAEI, Selim ÖKEM

ÖZ

Mimari tasarımda 'katılım', geniş bir kavramsal çerçeve içinde değerlendirilir ve genelde olumlanan, nadiren eleştirilen bir konu başlığını oluşturur. Bu metin kapsamında katılımın, karar alma süreçlerinde demokratik ve şeffaf bir politik açılım getirmek yerine, gücü elinde tutan tarafından meşrulaştırma aracı olarak nasıl kullanılabileceği tartışılmaktadır. Kanter (1977, 1993), toplumbilim araştırmalarına konu olan katılımın bir meşrulaştırma aracı haline getirilişini 'token' kavramı ile açıklamaktadır. 'Token' kavramı metin içerisinde açıklandığı şekilde yanıltıcı simge değer ve bir yöntem olarak 'Tokenism' ise sözde katılımcılık olarak tanımlanmıştır. Sözde katılımcılık sadece toplumbilim alanı ile sınırlı kalmayıp, mimari projelerde de gözlemlenmektedir ve bu tür katılımı örneklemek için Sulukule kentsel dönüşüm süreci incelenmiştir. Arnstein, Lefebvre ve Kanter 'in katılım konusundaki kuramsal söylemleri incelenerek, müktedir, yanıltıcı simge değer (Token) ve kullanıcı katılımının hedeflediği mimari projelerdeki sözde katılımcılık (Tokenism) vakalarının genel özelliklerinin neler olduğu, metnin içeriğinde ortaya konmaya çalışılmıştır.

Anahtar sözcükler: *Çoğulculuk; çoğunlukçuluk; katılımcı mimari tasarım; sözde katılımcılık; yanıltıcı simge değer.*

ABSTRACT

The "participation" approach within architectural design is assessed under a wide conceptual frame and known as a title generally confirmed and rarely criticised. This paper discusses how the concept of participation may be used as a means of legitimization by the power holders instead of being favoured as a tool for democratic and transparent policy formation in the decision-making processes. The use of participation, which is a subject of research in sociology studies, but as a means of legitimization has been explained by Kanter (1977, 1993) through the concept of 'token'. The concept 'token' is identified throughout this text as a misleading symbol value whereas the 'tokenism' as a method is referred to as alleged participation. The tokenism (i.e. alleged participation) is a subject not limited only with sociology whereas it may be spotted in architectural projects; thus, this document examines the Sulukule urban transformation process to exemplify this kind of participation. The study analyzes the theoretical claims of Arnstein, Lefebvre and Kanter with regard to the participation and accordingly the wording attempts to identify the general characteristics of tokenism cases in architectural projects which target user participation however include the intentions of power holders as accompanied by token impacts.

Keywords: *Pluralism, popularism; participatory architectural design; tokenism; token.*

Yıldız Teknik Üniversitesi Mimarlık Fakültesi, Mimarlık Anabilim Dalı, İstanbul, Sehir

Başvuru tarihi: 03 Ocak 2018 - Kabul tarihi: 23 Mart 2018

İletişim: Baharak FAREGHI BAVILOLYAEI. **e-posta:** bfareghi@yahoo.com

© 2018 Yıldız Teknik Üniversitesi Mimarlık Fakültesi - © 2018 Yıldız Technical University, Faculty of Architecture